

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U KARLOVCU

08-12-1995

K-19/95-21

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE !

Županijski sud u Karlovcu u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Jasminke Jerinić-Mušnjak kao predsjednika vijeća i Đurđice Šterk, te sudaca porotnika Drage Grginčića, Branka Kunfa i Nikole Magaša kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Jadranke Galović, u krivičnom predmetu protiv optuženika MILKA PANDŽE, zbog krivičnog djela iz čl. 120.st.1. OKZRH, nakon održane glavne i javne rasprave zakazane povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva Karlovac od 25. listopada 1995. godine broj KT-29/95, dana 21. studenog 1995. godine, kada je presuda i objavljena u prisutnosti županijskog državnog odvjetnika Dragana Novosela, u odsutnosti optuženika i prisutnosti branitelja Josipa Jankovića, odvjetnika iz Karlovca

p r e s u d i o j e

Optuženik **MILKO PANDŽA**, sin Dragoljuba, r. 26.12.1942. godine
u Starom Martinecu, Općina Srbac, R BiH,
sa posljednjim poznatim prebivalištem u
Plaškom, Kunić bb,

k r i v j e

što je

dana 5. kolovoza 1995. godine u blizini mjesta Trojvrh u predjelu zvanom "Kukićev put", Općina Ogulin, kao pripadnik 1. čete, 2. bataljuna "Plaščanske brigade", paravojske tzv. "RSK", protivno čl. 3. st.1. t.1. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.g., a posebno protivno čl.4.st.2.t.a) Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine, o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) usvojenog u Ženevi 8. lipnja 1977.g., bez ikakvog povoda ispalio iz puške više hitaca u leđa Milana Turkalja, te ga tako lišio života,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo,

pa je time počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva - označeno u čl.120.st.1.OKZRH,

pa se temeljem istog zakonskog propisa

o s u d u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina.

Temeljem čl.90.st.1.ZKP optuženik je dužan nadoknaditi trošak krivičnog postupka u paušalnom iznosu od 3.000,00 (tritisuće) kuna, te trošak krivičnog postupka u iznosu od 192,00 (stotinudevedesetdvije) kune.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo Karlovac optužilo je optuženika Milka Pandžu zbog krivičnog djela iz čl.120.st.1.OKZRH činjenično i pravno opisanog u optužnici.

Optuženik nije dao svoju obranu jer je istome suđeno u odsutnosti, a iz razloga što se nalazi u bijegu i nije dostižan državnim tijelima jer je napustio svoje prebivalište i sada je nepoznata boravišta, a izdavanje tjeralice ostalo je bezuspješno. Kako se u konkretnom slučaju radi o ratnom zločinu, to je sama težina ovog krivičnog djela dovoljno važan razlog da se optuženiku sudi u odsutnosti.

U dokaznom postupku saslušani su svjedoci Ankica Turkalj, Milan Turkalj, Ivica Turkalj, Danica Kosanović, Nedjeljko Popović i Branko Grković, pročitani su zapisnici o očevidu, izvršen je uvid u dozolu za sahranu i potvrdu o smrti, te u fotoelaborat.

Na osnovu ovako provedenog dokaznog postupka sud je utvrdio da je optuženik kriv za utuženo krivično djelo.

Nesporno je utvrđeno da je optuženik dana 5.8.1995.g. ubio Milana Turkalja hicima iz automatske puške pucajući mu u leđa, a nakon što je prethodno došao po njega njegovoj kući zajedno s još dvojicom naoružanih pripadnika paravojnih formacija u maskirnim uniformama, Nedjeljkom Popovićem zv. "Neša" i Rodoljubom Grkovićem, te ga pozvao da pođe s njima svojim traktorom kako bi im odvezao jedan top u pravcu Plaškog, što je pokojni Milan Turkalj i učinio. Ovo proizlazi iz iskaza svjedokinje Ankice Turkalj, supruge pokojnog, te svjedoka Ivice Turkalja koji je bio susjed pokojnog Milana Turkalja i njegove supruge, i koji je potpuno identično iskazivao u pogledu odvođenja pokojnog Milana od strane optuženika i druge dvojice, time da je dodao da je nakon otprilike sat vremena od njihova odlaska u pravcu Plaškog on iz tog pravca čuo kratke rafale iz lakog oružja, a kako je to područje duboko u okupiranom teritoriju i daleko od crte razdvajanja odmah je posumnjao da se oštećenom nešto dogodilo. Svjedokinja Danica Kosanović je iskazala slično kao i gore navedeni svjedoci u pogledu odlaska Milana Turkalja s optuženikom, dok je svjedok Nedjeljko Popović koji je kritične zgođe bio s optuženikom iskazao da je njemu optuženik nakon što su krenuli traktorom oštećenika od njegove kuće govorio da će ovoga ubiti, i to riječima "ja ću njega riješiti", te da je on i čuo pucnje iz pravca Plaškog kuda su otišli optuženik, Rodoljub

Grković i Dragaš Željko s oštećenikom nakon što su na njegov traktor prikopčali i kola koja je vukao konj, a koje su usput sreli, dok je on ostao čuvati kola s municijom. Potom se uputio pješice putem Plaškog i nakon 20 do 30m na tzv. "Kukićevom putu" između mjesta Surle i Kukića ugledao traktor oštećenika koji je bio izrešetan mecima, a na udaljenosti 10m od puta na obližnjoj livadi vidio je mrtvo tijelo Milana Turkalja koji je ležao na leđima, a pored njega stajao je optuženik sa automatskom puškom u ruci, dok na tom mjestu nije bilo Rodoljuba Grkovića i Dragaš Željka. Svjedok je posebno iskazao da mu je optuženik na pitanje što se dogodilo odgovorio da je on ubio Milana Turkalja. Optuženik je izjavio da je on ubio Milana Turkalja i u prisutnosti Grković Branka i Dragaš Željka, i to u neposrednoj blizini mjesta gdje je ubijeni ležao, a gdje su oni vraćajući se iz pravca Plaškog sreli optuženika. Ovo je potvrdio i svjedok Grković Branko u svom iskazu. Svjedok Milan Turkalj je iskazao da je on sa još nekoliko hrvatskih vojnika po završetku "Oluje", točnije 11.8.1995.g. na molbu supruge pokojnog otišao ovog tražiti nakon što su mu ona i njegov otac Ivica Turkalj ispričali da je oštećeni odveden još 5.8. od strane pripadnika paravojske, te da je na "Kukićevu putu" pronašao traktor pokojnoga, a nedaleko traktora na obližnjoj livadi i mrtvo tijelo Milana Turkalja kojeg je odmah prepoznao.

Zapisnikom o očevidu i fotoelaboratom utvrđeno je da je sa desne strane makadamskog puta Trojvrh-Surle, gledano iz mjesta Trojvrh u pravcu mjesta Surle, na nepokošenoj livadi na udaljenosti 30m od puta nađeno mrtvo tijelo u ležećem položaju na leđima i u civilnom odijelu, čiji je identitet utvrđen prepoznavanjem od strane Ivica Turkalja iz Turkalja 25, te je utvrđeno da se radi o Milanu Turkalju iz Turkalji 26.

Pri pregledu od strane specijalista patologa Lovrić dr. Borisa na tijelu su pronađene dvije prostrijelne rane na donjoj lijevoj strani tijela, sa ulaznim ranama na leđima u predjelu lijevog bubrega, a izlaznim u sredini trbušne šupljine.

Iz zapisnika o očevidu proizlazi da su u neposrednoj blizini traktora pok. Milana Turkalja, koji je pronađen na putu nedaleko mjesta na kojem je pokojni ležao, nađene dvije čahure cal. 7,62mm i 2 opuška cigareta s natpisom "Jugoslavija". Na desnoj strani traktora nađeno je 15 oštećenja u vidu rupa nepravilnih oblika promjera 1,5-2cm.

Iz dozvole za sahranu umrle osobe, te potvrde o smrti vidljivo je da je smrt Milana Turkalja nastupila uslijed prostrijela trbušne šupljine. Iako se u ovim ispravama navodi da je smrt nastupila 6. kolovoza, iz iskaza svih saslušanih svjedoka proizlazi da je Milan Turkalj ubijen 5. kolovoza 1995. Obzirom kako su svi svjedoci, kojima je činjenica odvođenja oštećenika od strane optuženika poznata iz neposrednog opažanja iskazali suglasno da je to bilo 5. kolovoza, te obzirom da su očevid i pregled vršeni tek 11. kolovoza, uslijed čega je zbog proteka vremena te procesa truljenja koje je zahvatilo tijelo sasvim sigurno smanjena i mogućnost točnog utvrđivanja dana smrti, to je sud utvrdio 5. kolovoz 1995. kao dan smrti Milana Turkalja.

U tijeku postupka je bila notorna, pa samim time i nesporna činjenica da se Republika Hrvatska u vrijeme kada je optuženik ubio Milana Turkalja, tj. 5.8.1995.g. nalazila u ratu, neovisno o tome da li taj rat ima formalno obilježje rata ili oružane borbe između političkih, nacionalnih i drugih snaga u okviru iste države, a što sve ulazi u pojam oružanog sukoba.

U svakom takvom sukobu zaraćene strane dužne su se pridržavati međunarodnih pravnih akata, a jedan od takvih akata je i IV Ženevska konvencija o zaštiti građanskih osoba

u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, te Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) iz 1977. godine. U čl.4.st.2.t.a) ovog Dopunskog protokola izričito se navodi da su protiv svih osoba koje ne sudjeluju direktno u neprijateljstvima zabranjeni i ostaju zabranjeni u svako doba i na svakom mjestu ovi čini: "nasilje protiv života, zdravlja, fizičkog ili mentalnog blagostanja ljudi, osobito ubojstvo, te okrutni postupci..." Optuženik je dakle, kao pripadnik paravojske na okupiranom dijelu Republike Hrvatske lišivši života Milana Turka koji je bio civil postupio protivno citiranim pravilima međunarodnog prava, pa su time u ponašanju optuženika ostvarena sva bitna obilježja krivičnog djela iz čl.120.st.1.OKZRH - ratnog zločina protiv civilnog stanovništva.

Kod odluke o krivičnoj sankciji sud je imao u vidu težinu počinjenog krivičnog djela. Kao otegotne okolnosti sud je uzeo u obzir činjenicu da je optuženik ubio oštećenika bez ikakvog povoda, baš u trenutku kada je ovaj izvršavao nalog optuženika na koji način se opirući zahtjevu da vozi municiju svojim traktorom, da ga je ubio u zadnjim trenucima rata na ovom području, da oštećenik ni tada niti prije nije dolazio u sukob s optuženikom niti ostalim pripadnicima paravojske iako je cijelo vrijeme okupacije živio na okupiranom dijelu Republike Hrvatske, da je oštećenik bio u podređenom položaju i nesposoban da se obrani od optuženika koji je bio naoružan. Na strani optuženika sud nije našao niti jednu olakotnu okolnost.

Zbog svega iznesenog sud je optuženiku izrekao kaznu kao u izreci.

Obzirom da je optuženik proglašen krivim odlučeno je da je dužan nadoknaditi trošak krivičnog postupka u paušalnom iznosu koji je određen prema složenosti i trajanju krivičnog postupka, te trošak krivičnog postupka koji se odnosi na troškove svjedoka.

U Karlovcu, 21. studenog 1995.

ZAPISNIČAR:

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Jadranka Galović v.r.

Jasminka Jerinić-Mušnjak v.r.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana, računajući od dana primitka pismenog otpravka presude. Žalba se podnosi Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, putem ovog suda, pismeno u 4 istovjetna primjerka.

DNA:

1. ŽDOK - na KT-29/95
2. Milko Pandža, oglasna ploča suda
3. Josip Janković, odvjetnik iz Karlovca

Za točnost otpavka - ovlašten djeatnik:
Nada Tonšetić

